

Eturauhassyöpöpotilaan seksuaalineuvonta

Pirkko Annunen
röntgenhoitaja, seksuaalineuvoja
TYKS 24.9.2009 Sairaus ja seksuaalisuus

Kohonnut PSA-arvo

- Urologin vastaanotto
→ Tutkimukset → Eturauhassyöpä

2

Potilaan kulku - puheeksiottaminen

- **Hoitoneuvottelu** -potilas -omainen -urologi -hoitaja
  - Hoitomuodot
    - Leikkaus
    - Sädehoito
    - Hormonihoito
    - Seuranta
  - Mahdolliset sivuvaikutukset

Tässä vaiheessa potilaalla on mahdollisuus keskusteluun urologisen sairaanhoitajan kanssa

- Seksuaalisuuden puheeksiottaminen

3

Potilaan kulku - puheeksiottaminen

- **Syöpätautien poliklinikalla**
  - onkologin vastaanotto
    - hormonihoidon aloitus
      - sivuvaikutukset
    - lähete sädehoitoon
      - kutsukirjeessä maininta hoitojen mahdollisista vaikutuksista seksuaalisuuteen sekä seksuaalineuvojasta

4

Potilaan kulku - puheeksiottaminen

- **Sädehoito-osastolla**
  - lääkärin vastaanotto
    - sivuvaikutukset, mm. erektiohäiriö
  - hoitokeskustelu omahoitajan kanssa
    - lupa puhua
    - kerrotaan mahdollisuudesta seksuaalineuvojan tapaamiseen

5

Missä vaiheessa olisi hyvä tarjota seksuaalineuvontaa?

- puheeksiottaminen heti alussa
- erektiohäiriön todennäköisyys ja keinot sen hoitamiseen
  - tabletti
  - pistoslääke
  - virtsaputkilääke
  - apuvälineet -pumput, renkaat
- mahdollisuus seksuaalineuvontaan, kun potilas tuntee olevansa valmis
- suuri osa potilaista iäkkäitä, toimintahäiriöitä jo ennen syöpädiagnoosia

6